СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXII. Ч. 212. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 11. вересня, 1924. VOL. XXXII. No. 212. Jersey City, N. J., Thursday, September 11, 1924. THREE CENTS

Ставлять Кленсменів перед суд.

БОФАЛО, 9. вересня. — Стейтовий суд повіту Ірі почав слідство в справі приналежности до потайної організації Ку-Клакс-Клена. Слідство покищо ведеться безіменно, себто без обжаловання проти ніякої людини, але як суд переконається, що члени організації допускалися якихсь карагідних вчинків, наступить звичайне карне поступовання.

Суд старається передусім дістати в свої руки спис членів Клена. Покищо він переслухував сімох людий, підозрілих за приналежність до організації, але чотирох з них заперечило свою приналежність, а трох призналося, що вони внесли прозьбу о приняття.

ПЕРЕДВИБОРЧІ КАМПАНІЇ.

ВАШИНГТОН, 9. вересня. — З Плімавту, в стейті Вермонті, родинного міста Кулиджа, виїхала нині помимо дощу каравана автомобілів, уладжена републиканською партією, яка має переїхати упоперек через Злучені Держави, розголошуючи кандидатуру Кулиджа.

Менаджери Кулиджа дуже вдоволені побідою републиканців у стейті Мейні. Кажуть вони, що се добра ворожба для президиальних виборів, бо другі новоанглійські стейти будуть так само голосувати, як тепер голосує Мейн. Зате демократичні менаджери кажуть, що вони сподівалися републиканської побіди в Мейні, але републиканська побіда не має такого значіння, як її приписують републиканці, тим більше що при сих виборах републиканці дістали менче голосів, як при попередних.

Полковник Ворен Шо Фишер, командир Американських Воєнних Ветеранів, зрікся свого уряду, щоби помагати виборчій агітації сенатора Ла Фолета, за котрим він заявився тому, бо на його думку сей дає кращу надію прочистити федеральний уряд. Ла Фолет каже, що за ним працює тепер 20,000 робітничих агітаторів.

Нюйорські демократичні організації зладили нині вечером по місті Ню Йорку богато віч та зборів за кандидатурою Дейвиса. Демонстрації відбувалися помимо дощу.

ПЛЯНУЮТЬ ВІДОБРАННЄ ГОЛОСУ ТИМ, ЩО НЕ ГОЛОСУЮТЬ.

НЮ ЙОРК, 9. вересня. — Нюйорський републиканський клюб виступив з пляном позбавити права голосовання всіх тих, що ніколи не голосують, хоча мають до сього право.

Клюб думає в сей спосіб переломити політичне недбальство великої маси горожан. На нарадах, які в тій справі велися в клюбі, виступали бесідники з доказами, що такий закон, навіть хочби він перейшов ухвалу конгресу, був би незгідний з американською конституцією.

ДРУГИЙ НАФТОВИЙ ПРОЦЕС НЕВАЖНИЙ.

ВАШИНГТОН, 9. вересня. — Найвисший суд Дистрикту Колюмбії рішив, на домагання бувшого міністра внутрішних справ Фола, що новий нафтовий процес, який почався перед великою лавою присяжних суддів кілька днів тому, є неважний, бо суд відбувався публично.

Суд задержав слідство та постановив поликати до життя нову лаву присяжних суддів.

ВОЗДУШНІ ПОДОРОЖНІ ДОБИЛИСЯ ДО ВАШИНҐТОНУ.

ВАШИНГТОН, 9. вересня. — Американські військові летуни, що їдуть воздухом довкола світа, виїхали о пів до десятої рано з військового летничого поля Мичела, на Лонг Айленді, коло Ню Йорку, та приїхали до Вашингтону коло 4 години сполудня. Тут їх витали великі товпи народа та федеральні урядники з президентом Кулиджом на чолі.

Недалеко від міста Болтимора прийшлося їм переїздити серед страшної бурі й злив. Тут зіпсувався мотор на літаку одного з летунів так, що він був примушений опуститися на землю.

ЗНОВА ВБИВСТВО НА ТЛІ БУТЛЕҐЕРСТВА?

НЮ ЙОРК, 9. вересня. — Родина богатого Нюйорчанина Джорджа Молера дуже занепокоєна його неприсутністю, бо доходить півтретя місяця від часу, як він пропав без вісти.

Як кажуть тепер навіть його кревні, він займався бутлеґерством, яке провадив на велику скалю. Дня 23. червня вибрався він з дому з 150,000 долярів у кишени, щоби виїхати на лодці на море та добити там торгу за велику скількість пакованого морем алькоголю. Від того часу по нім загинула всяка вістка. Родина повідомила тепер поліцію, бо догадується, що його вбили морські розбішаки для рабунку.

КРОВАВА СТРІЛЯНИНА.

ОПЕЛУСАС, Луизіана, 9. вересня. — Наслідком стріляннини межи двома родинами погибло тут 4 людий, а 2 других ще може вмерти від ран.

Бійка йшла межи родинами Чайлдса та Корміерами. Межи ними велася ворожнеча від довгих років. Сьогорічні вибори її ще більше заострили. Підчас вступних виборів обі родини стрінулися недалеко виборчого льокалю та по короткій словній перепалці почали стріляннину.

УТЕЧА ВЯЗНИКА.

ОСИНИНҐ, Ню Йорк, 9. вересня. — З нюйорської стейтової тюрми втік арештант Голден, що відбуває тут 6-літну вязницю за рабунок.

Працював він під доглядом сторожів поза мурами вязниці. Доглянувши догідну хвилю, коли сторожі не дивилися в його сторону, він вбіг до сусідного гаражу, взяв звідти автомобіль та поїхав. Довкола з'явившися перед вийсках догляну... сторожі, які поїхали ... [illegible] ... до міста ... [illegible]

ПРОЦЕС ПРОТИ КАПІТАНА АРМІЇ ЗА СВОБОДУ ОПІНІЇ.

Ню Йорк, 9. вересня. — Капітан Гибен, котрому військовий уряд закидає, що він виступив поза межі, дозволені резервовому офіцерови в висказуванню своїх поглядів, говорив нині перед судом, що Американська Запомогова Адміністрация на котрої чолі стояв секретар (міністер) торговлі Гувер зміряла підчас своєї ратункової акції в Росії до підорвання всіх других допомогових організацій, та що вона не представляла американському народови ратункової акції в Росії в належитім світлі.

З огляду на те, що проти него піднесено такі поважні закиди, секретар Гувер рішив станути на суд.

ҐЕНЕРАЛ ДЕНІКІН ТОРГУЄ БУЛЬБОЮ.

Знаний вожд російської чорносотенної білої ґвардії, що воювала теж з Українцями, втік після ганебної програної за границю та поселився під Будапештом. Тут винаняв собі приємний город і з помочю дочки одного ґенерала і плковника зі своєї армії управляє бульбу, капусту, моркву та инчу городовину. Все це добро він продає в Будапешті.

НЕВРОЖАЙ НА УКРАЇНІ.

З усіх сторін України приходять вісти про неврожай. До того появилися і ріжні шкідники на збіжу і буряках. Радянська преса пише, що уряд зарадить лихови, ...але чи зарадить? Українське збіже їде та їде за кордон на комуністичну агітацію, а населенню прийдеть ся перебути знову страшний рік голоду. Найбільше потерпіли полудневі землі України від посухи. Але й північні не вийшли добре, бо там було знов за богато дощів.

МАТИ ПОГУБИЛА ТРОЄ СВОЇХ ДІТИЙ.

В місті Грацу стала страшна подія. Жінка робітника, який не міг знайти роботи зібрала свої маленькі діти, випровадила їх над ріку, привязала кождому камінь до шиї і кинула в воду. Діти відразу пішли на дно а за ними скочила і бідна нещаслива мати і також утопилася. Причиною того розпучливого кроку була нужда. Не мала нічим нагодувати своїх дітий, ні лічити одно мале, що мало з біди сухоти. Воліла смерть, як безпросвітне життя.

СТАНОВИСЬКО УКР. ГРОМАДЯНСТВА В СПРАВІ ВИТАННЯ ПОЛЬ. ПРЕЗИДЕНТА ВОЙЦЕХОВСЬКОГО.

Зібрані на нараді дня 15 с. м. делегати повітів чортківського копичинецького і заліщицького ухвалили одноголосно не брати жадної участи в привитанню президента Польщі Войцеховского, який має приїхати в ті повіти в перших днях вересня.

ПОПЕРЕК САГАРИ НА ВЕРБЛЮДІ.

Паризький „Журнал" доносить, що поручник лотничської армії Рельтінг, переїхав пустиню Сагару в поперек на верблюді, без оружжа, в товаристві двох слуг. Свою незвичайну подорож почав він від альжирської базі Біскара в ... в Тимбуту. Подорож тривала ... [illegible]

БАНКРОЦТВО ВЕЛИКОГО ПОДОРОЖНОГО.

Христіянія, Норвеґія, 9. вересня. — Відомий на весь світ подорожний капітан Гоалд Амудзен, вніс до суду прозьбу признати його банкротом.

Він подав суму своїх довгів, яких він не може заплатити, на 50.000 долярів. Се в більшости довги, затягнені на приготовання своїх подорожий до бігуна.

ЗАВОРУШЕННЯ ЧЕРЕЗ НЕДУГУ СПІВАЧКИ.

Відень, 9. вересня. — Віденська поліція мала немало клопоту з товпою, яка заплатила високі ціни вступу до опери, щоби почути відому співачку Єріцу, а відтак побачила оповіщення заряду театру, що співачка захорила і співати не буде. Товпа кинулася зараз до каси жадати звороту своїх гроший. Дирекція відмовилася віддавати гроші. Се викликало поважне вуличне замішання, яке вспокоїло аж прибуття поліції.

МІСТО БЕЗ БІДНИХ ЖИДІВ.

Варшава, 9. вересня. — На основі тестаменту американської Жидівки Лени Когенової з Філаделфії, місто Бромберг у пруській Польщі, дістало запис великої збірки образів та других творів штуки, а рівночасно готівкою 100.000 долярів на допомогу для „бідних Жидів міста Брембурга", з котрого Когенова походила. Місто приняло образи з подякою, а гроші відіслало назад до Америки, заявляючи, що в цілім місті нема бідних жидів. Бідні Жиди зараз зібралися з протестом до мійської ради, а довідавшися там, що гроші вже вернули до Америки постановили вислати до Америки делеґацію, яка має преставити родині тестаторки справдішний стан річий.

ЩЕ ОДНА ЧЕСЬКА АФЕРА.

В чехословацькій армії відкрито надуживання на суму 80 міліонів корон поповнені при доставі сіна для війська.

З КРАЇНИ АНАЛЬФАБЕТИЗМУ.

Польські статистики обчислюють скількість анальфабетів в Польщі на 12 міліонів, себто 43% цілого населення Польщі. 1 і пів міліона дітий у шкільному віці не ходить до школи. Не треба хіба додавати що велика частина сеї безпросвітности припадає на українське населення, яке саме тепер одним почерком пера — законом про „кресове шкільництво" — позбавлено й тих останків українського шкільництва, що досі збереглися перед „культурним післанництвом Польщі на Сході."

398 ВІЗ МІСЯЧНО.

Після інформацій варшавського еміґраційного уряду, американський конзулят задумує видавати 398 віз на виїзд до Америки місячно: 100 віз полишає конзулят для польських громадян, що пробувають за кордоном, напр. у Франції. 50 прц. призначено виключно для хліборобів з родинами, других 50 прц. віз призначені для кревних американських громадян, які мусять мати дозвіл американських іміґраційних властей на візд до Америки.

ДОПОМОГА ДЛЯ ДІДИЧІВ.

В польському міністерстві скарбу відбулася конференція в справі неврожаю, який навістив певні околиці, а особливо Галичину. Рішено призначити для місцевостий, навіщених неврожаєм 2 міліони зол. поль., які віддано „Банкови Рольнічому" до диспозиції. Допомогу дістануть дідичі і їх прихвостні.

АТЕНТАТ НА ПОЇЗД.

Дня 18. с. м. поїзд, який їхав зі Львова до Варшави наїхав на підкинену кимсь петарду. Експльозія не зробила жадної шкоди. За виновниками атентату зарядженно пошукування.

Запевняють Німеччину, що буде принята до Ліги Народів

ЖЕНЕВА, 9. вересня. — Німеччина дістала від Ліги Народів неофіціяльне запевнення, що в Лізі Народів є більше як дві третини голосів за тим, щоби Німеччину допустити до Ліги.

Мимо свого приступлення до Ліги все ще є спірним питанием, бо Німеччина ставить за умову приступлення надання собі постійного місця в раді Ліги Народів, а сього її ніхто навіть неофіціяльно не обіцює.

КЛОПОТИ ЕРІОТА З ОБНИЖЕННЄМ ПОДАТКІВ.

ПАРИЖ, 9. вересня. — Французький уряд премієра Еріота найшовся в тяжкім положенню. Еріот та його партія обіцяли були при виборах обнижити податки на 20 процентів, але взявшися тепер до переведення в життя своєї обіцянки, уряд побачив, що Франція буде мати великий недобір у буджеті. Уряд стоїть перед роздорожам; або не сповнити обіцянки або затягати новий довг для зрівноваження видатків уряду з приходами.

МЕКДОНАЛД КРИТИКУЄ СВОЇХ КРИТИКІВ.

ЛОНДОН, 9. вересня. — З нагоди одержання титулу почесного горожанина міста Лондона, премієр Мекдоналд виголосив замітну промову про межидержавний мир.

Говорив він про своїх критиків, закидаючи їм, що вони його лишень критикують, на нього лишень кричать, що його пляни непрактичні, не дадуться перевести в життя, але самі не дають ні одного пляну, на місто його пляну.

ХТО ВИНУВАТИЙ ЗА НІМЕЦЬКУ ПРОГРАНУ НАД МАРНОЮ?

БЕРЛІН, 9. вересня. — В німецьких ґазетах іде з приводу 10-літної річниці битви над Марною цікава дебата над питанием, хто відповідає за програну німецької армії в сій битві.

В одній військовій ґазеті появилася статтія якогось військового знатока, котрий доказує, що Німці програли війну через програну над Марною, а сю битву програли через полковника Генча. Німецький ґенеральний штаб саме вислав був сього полковника, котрий тоді був членом штабу, на розвіди над Марну, щоби він розглянувся, як битва поступає та рішив, чи Німцям іти наступом уперед без огляду на втрати в людях чи завертатися. Генч, оглянувши битву, прийшов до переконання, що треба завертати, і вернувши до штабу, переконав про се Більова та Мольтке, що командували тою частю німецького фронту.

Ґазета називає полковника Генча злим духом Німеччини.

ПОСТУП УГОРЩИНИ.

ЖЕНЕВА, 9. вересня. — Американець Джеремія Смит, що з рамени Ліги Народів робив досліди над економічним станом Угорщини, прочитав перед Лігою Народів звіт зі своїх спостережень. Він доказував, що Угорщина поробила великі кроки вперед на кождім поли та що за деякі два роки вона буде в зовсім нормальнім господарськім стані.

Смит приписував стан Угорщини в значній мірі допомозі Ліги Народів.

БОЛЬШЕВИКИ БОЯТЬСЯ КОМПРОМІТУЮЧИХ ДОКУМЕНТІВ.

ПАРИЖ, 9. вересня. — Большевицький уряд поробив перед французьким премієром Еріотом заходи, щоби французький уряд запечатав маєток бувшої російської амбасади в Парижі та оберігав її, поки французький уряд не передасть сього маєтку большевицькому урядови.

Еріот обіцяв се зробити.

Французькі ґазети, подаючи вістку, додають догади, що большевицький уряд побивається за маєток царської амбасади в Парижі головно тому, бо вони хочуть дістати в свої руки компромітуючі большевицьких провідників документи, там зложені, щоби їх знищити.

ПАПА ПРО ЦЕРКВУ И ПОЛІТИКУ.

РИМ, 9. вересня. — На авдієнції в Ватикані появилася громадка студентів, вертаючихся з евхаристичного конґресу в Палермо, на Сицилії. Папа промовив до них в справі відношення церкви до політики.

Він говорив, що звичайно кажеться, що церква не повинна мішатися до політики. Церква, одначе, не може занимати такого становища, бо коли політика наближається занадто до вівтаря, тоді релігія, церква й церковний уряд обовязані сказати своє слово та подати католикам, як треба заховуватися. З усіх заповідий політичних найважнійшою є заповідь віддати цісареви, що цісареве, а Богови, що боже.

КИТАЙСЬКА ГОРОЖАНСЬКА ВІЙНА ОСЛАБАЄ.

ШАНГАЙ, Китай, 9. вересня. — Битви коло Шангаю та Пекіну сильно ослабли. Приписують се однак не настроєви бючихся сторін, а уливним дощам, що розмучили дороги й поля та просто унеможливили всякі воєнні операції. Де ... в Китаю зладна є звичай здержувати битву за кождою зміною погоди.

ЯПАН НЕ БУДЕ МІШАТИСЯ В КИТАЙСЬКУ КОЛОТНЕЧУ.

ТОКІО, Япан, 9. вересня. — Японський кабінет міністрів відбув спеціяльне засідання, на якому радив про положення в Китаю.

Уряд видав опісля заяву, що він ... [illegible] ... вість в китайських справах, ... [illegible]

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ .75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

„РУСИНСЬКИЙ" УНІВЕРСИТЕТ У КРАКОВІ

—o—

Які мотиви руководять польським урядом, коли він задумав закладати український університет у Кракові, не трудно згадати.

Заграничне положення Польщі не корисне. Сама Польща знає, що як лищень аліянти ввійдуть в тіснійші зносини з Німеччиною, то легко можуть прийти до ревізії границь нової Польщі. Вони можуть припустити, що за границі Польщі та права поневолених Польщею націй прийде мова в Лізі Народів, як прийдеться говорити про ґарантії мира.

Для всіх таких можливостий польські політики рішилися приготовати для себе козирну карту. Має нею бути український університет. Вони будуть на нього показувати, яко на доказ, що Польща дбає за культурні потреби українського населення під польською владою. Тому вже тепер розголошується по світу, що університет уже має 17 професорів, які колись учили на австрійських та російських університетах, що університет буде мати два факультети та два тисячі студентів.

Та польський дарунок обставлений такими прикрасами, що навіть людина, мало обізнана з умовами політичного життя під Польщею, може поглянути на сей університет лишень з підозрінням. Наперед, університет називається не українським, а „русінським". Ті самі польські політики, що колись робили доноси на український рух перед аліянтами, що се рух, придуманий Німцями, бо мовляв навіть уживає для себе німецької назви „рутенців", нині цілому світови голосять, що під Польщею живуть не Українці, а таки ті „рутенці" та що університет у Кракові буде „рутенський" чи „русинський". Сим способом вони хочуть проголосити світови, що Українці під Польщею се не Українці одної народности з тими Українцями, що під Росією, але осібне племя, яке навіть має осібну національну назву. В той спосіб вони думають приготовляти світ до того, щоби він признав їм західні українські землі на віки.

Осідок університету се ще одна польська штучка. Поляки знають, що помістити навіть з польської руки даний університет у якімнебудь місті на українській території буде не вигідно для польонізаційних заходів польського уряду та громадянства. Тому вони переносять університет до Кракова, сотки кільометрів від української території, звідки мають черпатися кадри українських студентів. Вислідом польської національної ґеометрії українські студенти мають їхати з Поділя та Волині до Кракова, а польські студенти з Мазурщини до Львова. В той спосіб польські студенти будуть учитися на українській землі та будуть набиратися імперіялістичного духа людини пануючої нації, закиненої на „креси" чи „окраїни", а українські студенти будуть на чужині привикати до польського оточення.

Такі розрахунки хоче полагадити польський уряд при помочи заснования університету в Кракові. Та він певно перечислиться в своїх острих обрахунках. Світ у нинішних часах уже не знає про національні відносини в Польщі так мало, як польські політики собі бажалиби. Карти національних територій краще відомі в світі, як се булоби виґідно Полякам. Що Краків не українська територія, се теж відомо, а тим самим польські піклування за „русинську" культуру в Кракові мусять викликати підозріння в цілому культурному світі. Польська хитрість така хитра, що вона аж своєї цїли осягнути не може. Польська бритва покажеться бритвою, яку польські міністри, вчені та звичайні брехуни так остро виострили, що вона навіть краяти не може. На польських намірах мусить пізнатися кождий. Приміри подібних заходів Европа вже бачила нераз, і польські аптекарі вже її не здурять капервасом.

Мусять се знати навіть самі Поляки, що їх заходи коло баламучення европейської опінії безнадійні. Видно се з того, що вони самі кажуть в своїх телеґрамах, що „русинський" університет буде в Кракові лишень тимчасово. Кождий спитає: Чому лишень тимчасово? Чи не буде то дорого переносити бібліотеки, наукові прилади, заряд школи з Кракова в друге місто? Чому не поставити його відразу там, де він має остати на віки? Відповіди на сі питання не найде кождий чужинець, що читає сю вістку, однак кождий набере сейчас хочби несвідомого переконання, що з тим „русинським" університетом якась непевна справа, коли його вивезли до Кракова та поставили там тимчасово, як цигани ставлять своє шатро, все готові його звинути та потягнути далі. Навіть хто не розглядається добре в українсько-польських відносинах, догадається, що щось Поляки не мають великої певности за свій „русинський" університет у Кракові, коли його ще не заложили, а вже збираються його вивозити.

Словом Поляки хотіли показатися перед світом великими покровителями культурних стремлінь захоплених ними народів. Однак, їх злодійська совість зрадила їх перед світом якраз там, де вони були певними себе. Через неї вони наробили в своїй похвалі тільки похибок, що не треба мати вибагливого політичного носа, щоби пізнати, що, хто себе самого хвалить, той самий собі кадить, а де кадять, там видно щось мусить смердіти.

УГОДА, ЩО НЕЮ НЕ СТАЛА

Недавно появилася в розпродажі книжка, написана помершим недавно бувшим австрійсько-польським політиком і кількакратним міністром дром Леоном Білінським, що був рівнож короткий час польським міністром скарбу, — під заголовком: Леон Білінські б. міністер скарбу польскеґо: Вспомненя і документи Том. І. 1846—1914. Варшава 1924. Накладем ксенґарні Ф. Ґоесіцка. Стор. 360 великої вісімки.

Повища книжка це мемуари Леона Білінського, що обіймають час від його народин в 1846 до перших місяців світової війни, списана з памяти від року 1917 до його смерти. Автор пишучи свої спомини в 71 році життя неодно може перепутав, що до дат і осіб, особливо з давнійших часів, але всеж таки висвітлюючи подробиці австрійської позакулісової політики, дав до неї у своїх споминах багато цікавих причинків. З оголошених споминів стає перед нами стать самого автора в недуже корисному світлі кариєровича і зручного інтриґанта, ласого на власть, титули і відзначення, сліпо відданого габсбурській династії і свому покровителеві цісареві Франц-Йосифові, котрого прямо обожає, рівночасно великого польського патріота і діяча, а нашого завзятого хоч часто скритого ворога. Зі сторінок книжки і віє так на нас духом колишнього австрійського аристократичного і бюрократичного світа, для нас безпосередно мало відомого і перед нашими очима пересуваються на протязі десяток літ ріжні аристократи і високі бюрократи, політики і фінансісти, що свого часу більше або менше трясли австро-угорською монархією, з якими сходився, або працював der weisse Fuchs (білий лис), як популярно називали старого Білінського. Бачимо як на долони — читаючи повищі спомини — якими шляхами йшла польська політика від 60 рр. мин. стол. до вибуху війни і як Поляки за свою — впрочім як показалося мниму — льояльність супроти габсбурської династії використували своє становиско для уґрунтовання своєї влади в Галичині і нашого плянового поневолення, приготовляючи за австрійські гроші ґрунт для будучої польської державности у нашій стислійшій батьківщині.

Спомини Білінського дотикають і нас. В кількох місцях згадує іменно про нашу віденську парляментарну репрезентацію, а також побіжно і про часи 1911—1912 у соймі в звязку з обговорюваною тоді реформою соймової виборчої ординації.

Перша згадка приходить на стор. 125 і 126 з нагоди заходів віденського правительства невдовзі по упадку Казиміра Баденія видання язикового закона для цілої Австрії, кажучи, що для цеї справи позискав згоду і Українців, мабуть цього змісту (про це сам Л. Білінські не згадував), що язиковий стан в Галичині з 1869 р. мав бути петріфікований шляхом державного закона.

Найважнійше, що у своїх споминах пише про нас, знаходиться на стор. 158 до 165 про проект польсько-українськкої угоди з р. 1908, що нище подамо у дослівному перекладі.

На стор. 217 і 218 згадує Л. Білінські про угодові переговори між парляментарною комісією Польського Кола під його проводом і дром Костем Левицьким та дром Евгеном Петрушевичем з рамени Українського Клюбу у вересні 1911 р., котрих програма була значно вузшою від програми з 1908 р., які однак не довівши до нічого, вскорі розбилися.

Вкінці на стр. 315 до 318 розказує Білінські історію [illegible]

для галицьких біженців у Відни в осені 1914 р. Др. К. Левицький і М. Василько зголосилися тоді до Білінського, що творив цей комітет з жаданням, щоби до нього принято і Українців, чому комітет відмовив. Тоді утворено окремий український комітет запомоговий і Білінські жалує, що до цього допустив, бо окремий комітет допоміг у значній мірі до усамостійнення української політики у Відни в часах війни.

Але вертаймо до найважнійшої для нас справи, згаданої у споминах Білінського на стр. 159 до 165, до справи проекту польсько - української угоди. Білінські пише слідуюче:

„Мої добрі відносини з новим презесом Кола (дром Ст. Ґломбінським) улекшили мені введення акції Кола з Українцями (Білінські пише всюди Русін, рускі); так тоді, які і пізнійше і до останньої хвилі моєї політичної діяльности пропаґував я безнастанно переконання, що нашим обовязком старатися без огляду на вигляди о порозуміння в сусідним народом, котрий впрочім тоді не був еще спричинив нам так страшної кривди як в рр. 1918-19 через підступне заняття і більше як піврічне острілювання найдорозшого нашому серцю Львова. На моє предложення згодився презес Ґломбінські на запрошення послів Костя Левицького і Василька в цїли нарад над угодою. В літі 1908 відбувалися ці наради під проводом презеса Кола у моїм банковім бюрі. (Білінські був тоді ґубернатором Австро-угор. Банку) і при моїй співучасти. По кількатижневих нарадах від липня до вересня дійшла ця „conference a quartes" до вислідів, усталених мною на жадання конференції в долученому до цього аркуша шематі. Заключає він цілий ряд найважнійший реформ у відношенні до Поляків і до Українців й є доказом великої патріотичної уступчивости по обох сторонах Якжеж були би пішли інакше краєві справи, коли би проєкт принято обома сторонами! Чи Українці були би мимо цього ліцитували себе в мирі і війні аж до війни справді гайдамацької?! Бог це знає. Одно натомісць знаємо, що з цієї праці не остала ані одробинка овочів. Українці може щось говорили у свойому ґурті, а може ждали на нашу ініціятиву, бож після шемату наші концесії мали першенство, а українські концесії мали бути доперва наслідками наших і творити опісля одну нерозлучну цілість. У нас однак на жаль ціла акція не упала, але розлізлася і то цілком не зі злої волі презеса Кола".

„Пан Ґломбінські кинув між наших послів думку порозуміння з Українцями сейчас як в осені зібралася Державна Рада; додав також увагу, що було би добре поручити мені цю акцію. Але це не вистарчило. Чи показав кому наші проекти, чи говорив про це на Колі або парляментарній комісії, цього не знаю. Мені вистарчить факт, що мої клюбові товариші, як завсіди і ціле життя мені неприхильні, прийняли з опором думку моєї інтервенції і самий цей факт, здається мені, спонукав презеса до покинення цілої думки, так гарно і з успіхом веденої ним самим.

Шемат вислідів польсько-української конференції в 1908 р.

„Коло Польське і Український Клюб перевівши основні наради над доведенням тревалої угоди межи обома край замешкуючими народами, повзали слідуючі ухвали, котрі подають до відома краю і держави в нинішньому урочистому манифесті:

(Конець буде).

Др. Іван Крипякевич.

ГЕТЬМАН ІВАН ВИГОВСЬКИЙ

(Докінчення)

Гетьман з головними козацькими силами і Татарами перейшов на Лівобережжя і ішов в напрямі на московську границю. Проти нього під Лохвицю вийшли московські війська під воєводами князем Ромадановським і Куракиним; під охороною Москалів піднялася знов опозиція проти Виговського, — під Варною в початком грудня вибрано наказним гетьманом полковника Івана Безпалого; він осів у Ромнах. Війська Виговського під проводом наказного гетьмана осаула Скоробогатенка розпочали в грудні боротьбу але безуспішну. Аж в лютому 1659 р. війна розгорілася вповні. В Москві були дуже занепокоєні розривом з Україною і старалися всякими способами приєднати Виговського. Дня 17. лютого царська рада порішила зробити Українцям як найбільші уступки: забрати з українських городів московські залоги, признати Україну на умовах гадяцького трактату, затвердити Виговського на гетьманстві, віддати йому уряд київсього воєводи, старшині запевнити маєтности і всякі свободи. Але рівночасно вислано на Україну нове військо під князем Трубецьким. Трубецький зібрав до себе усі силы і приступив під Конотоп. Українська залога під рукою ніжинського полковника Григорія Гуляницького не піддалася і хоробро боронилася, незвичайно хоробро через 70 днів, від 29. квітня до 7. липня 1659 р. Дня 7. липня Виговський з своїми військами прийшов на відсіч, ударив на облягаючих, перебив їх і відігнав від міста і сам почав вертати назад. Московські воєводи не доцінювали українських сил і пустилися в погоню.

Під Конотопом, над річкою Сосніввкою 8. липня, 1659 р. прийшло до великої битви, що покінчилася повною поражкою Москалів. Кілька тисяч московського трупу вкрило конотопські поля, кілька тисяч пішло у неволю, між ними два воєводи, князі Пожарський і Львов. Москалі втратили артилерію і прапори.

„Квіт московської кінноти", пише московський історик Соловйов, „що довершив щасливих походів 1654—1655 р., погиб в оден день"... Ніколи опісля московський цар не був уже в можности вивести в поле такого сильного війська. У жалібному убранні вийшов Олексій Михайлович до народа і трівога упала на Москву. Удар був тим тящий, що несподіваний; прийшов він по таких блискучих успіхах! Ще недавно Долгорукий привів до Москви полоненого литовського гетьмана, недавно чулися радісні розмови про побіду Хованського; а тепер Трубецький, на котрого була надія більш усіх, „муж благоговѣйный и изящный, въ воинствѣ счастливый недругамъ страшный", погубив таке велике військо! По добутті столичних міст, по добутті литовської столиці, царський город задрожав о свою власну опіку: в серпні на приказ царя люде всіх чинів спішили на земляні роботи для укріплення Москви. Сам цар з боярами часто був присутний при роботах; сусідні мешканці з родинами, майном наповняли Москву, і ішла чутка, що цар виїзджає за Волгу, за Ярослав. Татаре, союзники Виговського, з насміхом говорили московським послам: „Ваш цар хоче запанувати над запорожськими козаками; польський король також хотів панувати над ними, але й своє королівство потім втратив: те саме буде і з московським царством, воно буде знищене ізза козаків". Таке велике значіння мала конотопська побіда.

VIII. Упадок Виговського.

[illegible]

нув Виговський під Конотопом, здавалося, рішила кампанію на користь України. Але скоро прийшли події, що основно змінили воєнне і політичне положення. Іван Безпалий і московські воєводи вже з початком боротьби віднеслися на Запоріжжя з зазивом поборювати Виговського і його союзників Татар. Запорожці що від початку ворогували з гетьманом, використали цю хвилину, щоби пімстити свої давні зневаги. Кошовий Іван Сірко, завзятий ворог буднацьких бусурман, уладив несподіваний напад на кочовища буднацьких Татар і згодом рушив з своїми Січовиками на Чигирин. Набіг Сірка викликав велике обурення серед Татар, що були при Виговськім, — більша часть татарських сил лишила табор і грабуючи оселі по дорозі, вернулася до дому. Виговський облягав Гадяч, але на вістку, що Запорожці ідуть на Чигирин, мусів залишити Лівобережжа і перейти на правий бік Дніпра. Тоді в лівобережних полках знов піднявся народній рух, ворожий Виговському. Наємні частини, що тут лишилися, своїм грабуванням все більше розярювали людей; з окрема ненависть звертається проти Поляків, що поводилися найбільш безоглядно. У Переяславі, Ніжині, Чернигові і инших городах винищено чужі залоги безпощадно. Як жертва народнього повстання упав теж Юрій Немирович, — його убили мужики під Биковим (коло Ніжина).

Безпалий і його прихильники стали займати лівобережні полки, почалася жорстока громадська війна. „Одно містечко воює проти другого, син грабить батька, батько сина, страшне тут твориться вавилонське замішання" писав очевидець. Використали це Москалі. Трубецький зібрав знов свої сили і рушив на Лівобережжя. Всі міста по дорозі піддавалися без боротьби Москалям і складали присягу на вірність цареви. Майже всі лівобережні полковники заявилися також за союзом з Московщиною. Трубецький з московським військом 8. жовтня став у Переяславі. Виговський пробував ще утвердитися на правобережжі, знов висилав козаків і Татар під проводом брата Данила в Київщину, але до наступу на Київ не прийшло. Рух неприхильний Виговському почав проявлятися і у правобережних полках; Запорожці підняли кандидатуру Юрія Хмельницького на гетьмана. Виговський хотів ще вияснити козакам своє становище і скликав раду під Германівкою (коло Білої церкви) 21 вересня 1659 р. Тут боронив він своєї політики і старався зобразити користи гадяцької умови. Але на раді опозиція взяла верх і козаки так ворожо віднеслися до гетьмана, що він мусів лишити раду під охороною наємного польського війська. На р. Узені (коло Білої Церкви) зібралася друга рада і візвала Виговського уступити з гетьманства. Також дорадники і співробітники гетьмана бачили, що дальше неможливе удержати дотеперішню політику і намовили його виконати зазив ради. В перших днях жовтня він відіслав козакам гетьманські клейноти; рада вручила їх Юрієви Хмельницькому.

По тій резиґнації Виговський уступив з відділом наємних військ на Котельню до Хмільника, але звідтам під прапором московських військ мусів повернути на Дубно. Невдовзі Юрій Хмельницький добув Чигирин. З тої пори Виговський втратив усі точки опертя на Україні. Від польського короля він [illegible]

з тим сенаторську гідність. Він лишився дальше противником союза з Польщею і намовив Юрія Хмельницького відновити гадяцьку умову. Дуже рішучо він обороняв автономію України і старався поширити її межі. Але його заходи привели невдоволення серед Поляків і підозріння, що він знов хоче захопити булаву у свої руки. Як 1664 р. на Правобережжі піднялося повстання проти Польщі, Виговського обвинувачено, що він мав у тім участь і що змагався до злуки з Московщиною. Польський полковник Себастіян Маховський арештував Виговського і не вважаючи на це, що він є воєводою і сенатором, піддав його під воєнний суд і той засудив його на смерть. Засуд виконано 16 марта 1664 р. під Ольхівцем, канівського повіту. Не дозволено Виговському навіть на сповідь, — польські жовніри розстріляли його серед кімнати, як він читав акафіст. У передсмертнім заповіті нещасний гетьман приказав похоронити своє тіло в Галичині у Великім Скиті Воздвиження Чесного Хреста в Раличині — тобто у славнім манявськім Скиті богородчанського повіта. Гетьманова жінка хотіла виконати волю помершого і перевезла його тіло до Раличини, але з розпуки вона сама заслабла і скоро померла в Руді біля Кохавина в жидачівськім повіті. Що сталося з тілом гетьмана, певно не знаємо, — є здогади, що його похоронено біля Руди в селі Юсиптичах що були гетьманською власностю, в церкві Вознесения Чесного Хреста.

ШЕНАНДОА, ПА. Бр. св. Володимира, від. 96 У. Н. С., повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітинг відбудеся в неділю 14. вересня 1924. На мітинг має загостити член головної екзекутиви нашої організації в цілях організаційних. Мітинг зачнеться о годині третій пополудни і всі члени під карою мають явитись. — Іван Чорний, секретар.

—o—

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Спільні Збори чотирох товариств: бр. св. Димитрія від. 28 У. Н. С., сестрицтва Усп. Пресв. Діви Марії від. 71, бр. св. Петра і Павла з Фреквил, Па. від. 242 і бр. св. Анни від. 365, відбудуться в неділю. 14. вересня 1924 в гали церковній на Мейзвіл, Па. точно о годині 1-ій пополудни. На збори прибуде і промовляти буде Р. Слободян, гол. фін. секретар нашої організації. На зборах вияснится много справ организаційних і тому кождий член висше згаданих організацій має явитись точно о годині першій пополудни. Так само запрашаєсь уряд і членів тов. Запорожської Січи від. 305 в Маганой Сіти, Па. — За Комітет: Бр. св. Димитрія, від. 28.; Сестр. Пр. Діви Марії, від. 71.; Бр. св. Петра і Павла, від. 242.; Бр. св. Анни, від. 365.

ПОДЯКА

Я, низше підписаний, член Тов. Вільна Україна, від. 200 в Вудгейвен, Ню Иорк, складаю сердечну подяку У. Н. Союзови і Головному Урядови за уділенне мені запомоги з фонду вбогих в сумі 50 долярів. Се була велика поміч мені й моїм дрібним дітям. Дай Боже, щоби наша Організація зростала в як найбільшу силу, бо се одинока наша опіка в Америці. Дай Боже, щоби вже раз всі Українці належали до нашої Організації, У. Н. Союза.

Антін Карпович.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

Джерзи Сіті, Н. Дж. Дмитро Пилип, властитель дому під ч. 144 Пайн Ст. дав перестерогу своїм льокаторам, щоби чисто тримали мешкання, а один з його льокаторів кинувся на него і побив його так сильно, що тепер лежить в місцевім шпитали безнадійно хорий.

Вересня 8-го с. року, около 11 години рано знайдено при улиці Варен і Бей тіло бл. п. Петра Чуправського, члена від. 70 У.Н.С. Докторські оглядини виказали, що Чуправський помер нагло на серцеву недугу. Похорони відбудуться в четвер 11 вересня. Покійний походив з села Сільце, повіт Підгайці, Галичина, мешкав під ч. 150. 1-ша улиця. Полишив вдову і осмеро дрібних діточок. А. О.

Торонто, Онт., Канада. В неділю, дня 7-го с. м. заходом тов. І. Франка і тов. Січ, відбувся у нас вечерок присвячений памяти здобуття Києва, У. Г. А. разом з придніпрянцями в році 1919.

Вечерок складався з кількох патріотичних і стрілецьких пісень, а також і реферату про здобуття Києва, який виголосив місцевий парох о. А. Сарматюк. Пісні співав місцевий хор тов. „Боян". Публики було досить поважне число. При кінці о. А. Сарматюк перечитав шан публиці статтю „Церковна справа в Америці", котра була поміщена в січовім органі „Січ". Вечерок закінчено відспіванням „Не пора" і „Ще не вмерла Україна".

В суботу, 6-го вересня закінчилась тут „Канадійська Національна Вистава", яка тревала цілих два тижні, почавши від 23-го серпня до 6-го вересня. Як подають місцеві англійські часописи, виставу сего року відвідало 1,519.000 людий. „Український куток" на виставі виглядав дуже бідно. Кілька сорочок, кілька фартухів і щось три великодні писанки. Н. Ю.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ з Ню Йорку, Бруклина, Бронксу, Увінсу, Джемейки і т. д.

На день 12-го вересня с. р. президент Кулидж визначив „Дефенс Дей" (День оборони). Війско, школи, сквати, всякі товариства, міста, промисел і т. д. візьмуть участь в тій манифестації. Говернор Сміт взвав все населення стейту до участи в „Дефенс Дей", який має показати готовість мешканців Америки боронити сей край в разі потреби. Зокрема взиваєтся до участи імігрантів — осіб, як ми Українці.

Живучи в сій гостинній земли і маючи тут краще життя, як наші рідні в старім краю, ми обовязані заявити нашу доякність супроти Злучених Держав. Тому ми повинні взяти участь в „Дефенс Дей" — а то тим більше, що через те зможемо також показати Американцям і чужинцям, що ми тут є окрема національність. Се може придатись нам на будуче.

Тому „Союз Українських Народних Товариств м. Ню Йорку" на внесення т-ва „Січ" ім. Б. Хмельницького рішив на засіданню з дня 30-го серпня с. р., що Українці Ню Йорку повинні взяти участь в „Дефенс Дей" і то як найчисленнійше. Наші школи, сквати і всі наші організації, себто їх члени, повинні дня 12-го вересня с. р. в пятницю взяти як один участь в сій манифестації, а то в окремій українській групі під окремими прапорами. Як нас не явиться 1.200 людий, то не утворять з нас окремої групи, чим нас більше явиться, тим краще запрезентуємо своє число і силу в Ню Йорку.

Для переведення сеї справи „Союз Українських Народних Товариств" вибрав окремий комітет і запросив до него Українську Парохію в Ню Йорку і Бруклині, Український Демократичний Клюб та т-во „Січ" ім. Б. Хмельницького". Головою сего комітету вибрано П. Задорецького, а секретарем п. К. Шутакевича. Сей комітет порозумівся з аранжерами манифестації і рішив:

1. Українці м. Ню Йорку візьмуть участь в параді як окрема національна група під власними прапорами. 2. Всі члени українських народних товариств, парохіяни, січовики, сквати і шкільні діти мають явитися на збірні пункти 12-го вересня в пятницю точно о годині 3.30 пополудни. Збірними пунктами є: Український Народний Дім (217-19 Іст 6. улиця і парохіяльна галя, 28 Іст 7. вулиця). 3. Січовики і сквати являються в однострою, жінки і дівчата по можности в українських народних строях, а мущини по можности в темних одягах. 4. Комітет визначить розпорядчиків, які будуть носити синьо-жовті відзнаки. Всі мають робити те, що розпорядчики прикажуть. 5. У поході буде така уставка: січовики в однострою, дівчата і жінки в українських одностроях, шкільна дітвора під надзором учителів, українські сквати, решта жіноцтва, мущини після товариств і на решті дівчата і жінки в українських одягах. 6. На чолі української групи буде нестися велика таблиця з написом та американський і український прапор та буде йти банда. Кожне українське товариство буде нести свій прапор. 7. Комітет виготовить малі українські та американські прапорці, щоби учасники походу могли нести їх в руках; чистий дохід з прапорців піде на Рідну Школу та українських інвалідів в старім краю. 8. Курити в поході заборонено. Так само не можна покидати походу, або йти з боку походової колони. 9. Учасники походу по зібранню на збірних пунктах о 5-ій годині проводом розпорядчиків о 5-ій годині помашерують колоною 9-ою вулицею та 5-ою Авеню до Медисон Скверу де прилучається як окрема група до американської манифестації.

Українці Великого Ню Йорку з Бруклином, Бронксом, Квінсом, Джемейкою! Комітет взиває Вас всіх взяти участь в поході, явитися зі своїми товариськими прапорами на збірні пункти дня 12-го вересня с. р. (пятниця), точно о год. 3.30 пополудни.

Покажім свою чисельну силу і красу, та красу українських одягів Американцям і чужинцям. Явимося всі як один і станьмо капко у похід! Се буде проба нашої вартости як солідарного народу!

Комітет.

12 МІЛЯРДІВ НЕДОБОРУ.

В касі мійського торгового уряду у Львові викрила контрольна комісія недобір 12 мілярдів. Прокураторія потягла касієра до відповідальности.

З ГОЛОСІВ ПРЕСИ

Про пок. М. Василька.

(З берлінського Укр. Прапора).

Микола Василько, загально відомий український політик, помер у Гляйхенберґу дня 2. серпня с. р. ненадійно в 56 році життя.

В могилу сходить один з керовників нашої національної й державної політики, людина з виробленим іменем на ширшім політичнім горизонті, політик, що й серед нашої суспільности й поза нею мав щирих друзів, але й фанатичних ворогів.

Пок. Микола Василько уродився в 1868 р. на Буковині в православній боярській родині. Виховався і образувався у терезіянській академії у Відні. На арену публичного життя вийшов доволі вчасно, але й без українського національного світогляду. Вибраний в 1898 р. послом до буковинського сойму, він пристав до тодішних буковинських Altruthen-ів — москвофілів. Зорієнтувавшись одначе скоро в слабости москвофільського руху, М. Василько переходить до табору буковинських народовців і зближається до проф. д-ра Степана Смаль-Стоцького. Полишає останньому організацію внутрішних сил українського народу Буковини, а самий бере в руки провід буковинської політики. З часом, після організаційно-політичних успіхів і після щасливого проведення значного числа українських послів до бук. сойму, М. Василько став всевладним на Буковині. Добре записаний в центральнім австрійськім уряді, він диктує свою волю буковинському краєвому правительству, добуває три державні гімназії з українською мовою, українські паралельки учительської семинарії, певне усамостійнення української ... шкільництва ...

трополії і консисторії на українську й румунську частини. До австрійського парламенту вийшов Василько як посол з Буковини в 1899 р. і був ним до упадку Австрії. З початку не відіграв Василько ніякої ролі в парламентарній діяльности Українців у Відні. Щойно з 1907 р. — після перших загальних виборів — він вибиваєтся в парламентарній політиці, маючи широкі особисті звязки майже з кождочасним австрійським урядом і його премієрами. З вибухом світової війни М. Василько починає щораз більше ставати відомим не тільки в Австрії, але й поза її межами. В заключенню мирового договору в Берестю Литовським в 1918 р. між Українською Народньою Републикою і Австрією, М. Василько відіграв ролю посередника. На українській Конституанті у Львові 18. жовтня 1918 р. М. Василько поставив внесок на відмовлення компетенції Буряновни, тод. австр.-угор. міністр. зак. справ, промовляти іменем новоутвореної західно-української держави.

В державний період України був М. Василько послом Західно-Української Републики у Відні, опісля посло УНР. в Берні швайцарськім. Після упадку держави був М. Васильо послом УНР в Берліні. Як посол Західно-Української Републики причинився до української участи в повоєнній ліквідації Австрії. Як посол УНР був одним з дорадників С. Петлюри в справі українсько-польського союза.

Безумовно, М. Василько був талановитим політиком, але не міг найтися у своїй ролі в українській політиці, де крім зручної політичної спекуляції треба ще й ідеалізму та посвяти. В нормальних відносинах, при трівко збудованій державі, М. Василько булби першоклясним европейським дипльоматом, а

обставинах української нації він бився від одної політичної концепції до другої, маючи тільки слабий звязок з трагедією української національної душі. Тому не вдалося йому осягнути тих результатів і того імени в політиці, які йому відповідно до таланту належались.

Українська суспільність збереже память для його зусиль, хоча часом нещасливих (українсько-польський союз), але щиро подуманих.

ВАРШАВСЬКА ГОСТИННІСТЬ

На днях ограблено австрійського посла у Варшаві Поста. Вкрадено йому 10 убрань і столове срібло вартости 5.000 зол.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

М. К.: „Сон" не буде друкований, бо у ньому нема найменшої нової думки, ані нового образу ані нічого помітного.

П. К., Ню Йорк: На „файт" з папою і папством, найдіть собі другий часопис.

Е. Ш., Ню Йорк: Відсилаємо рукопис, бо непригожий.

ДОПИСІ.

ПІТСФІЛД МАСС.

Чому мовчить наше священство.

Я, читаю часопис „Свободу" через пару років і так кожного кусочка „пантрую", як ока в голові і читаю усі що найменьші поклики.

На кождім підписаний, який-небудь доктор або український цивільний патріот. Вони усе найбільше стараються за рідну нашу вітчину і усе дають допис і поклики до нашого народу.

Але мене дуже дивує чому то наші Отці духовні мовчать. Нічого не згадують про нашу вітчину, що нема нічого у часописі, щоби котрий священник дав поклик до нашого народу, щоби нарід трохи ліпше старався про вітчину. Я думаю, що наші отці мають чимало впливу над нашим народом і длятого повинні давати якісь поклики до народу, щоби нарід пробудити, бо ще є богато таких, що сплять.

А вони самі також з народом сплять!

Мені самому приходилося видіти пару священиків, що вони в домі Божім про якісь сварки про жіночий стрій, а про нааш край про нашу вітчину і про наш нарід, котрий гине у ляцьких брудних криміналах і про наші школи і про студентів, то навіть не згадують. Мене дуже дивує, що вони мовчать а з ними невідомий народ спить.

Я думаю, що уже крайна пора, щоби наші отці духовні взялися до роботи народної, бо вони з народу живуть, а як ще більше нашого народу буде гинути без просвіти або по ляцьких тюрмах, то наші священики остануть пастирями без овець!

Петро Шульган
член У.Н.С., від. 150

АРЕШТОВАННЯ СЕЛЯН ЗА КОМУНІЗМ.

Державна польська поліція арештувала в Глушкові пов. Городенка кількох господарів, а іменно: І. Регуша, І. Бойка, М. Муляка і Ом. Бундзяка, — всіх під замітом комуністичної пропаганди. Дійсна, причина арештування така: вище названі спільно передплачували соц. часопис „Земля і Воля" і сходилися до одного з них на спільні читання. Аж тут загостили жандарми, зробили ревізію і найшли кілька чисел українських соціялістичних часописів і кілька брошур та 1 майських відозв. Те все сконфіскували як доказовий матеріял, а названих арештували і сковавши наче бандитів серед наруг і зневаг відставили до Коломиї. Та там той „доказовий" матеріял оказався за марним, щоби невинних людей запроторити на довший час в тюрму та виточити їм процес. І в цьому помагає коломийська поліція. Замикає їх в темничних келіях і голодом через цілий тиждень і прочуханами вимушує найдивовижнійші видумані зізнання. У наслідку йдуть дальші арештування та тягання десятків нових людей переважно господарів, — ніби членів тої страшної організації по постерунках на переслухання. У звязку з цею справою арештовано також В. Романюку, госп. з Городенки і Н. Візінського, госп. з Яссенева пяльного, за те тільки, що припадково набули також по кілька примірників цершомайських відозв. По перебутій такій же дорозі, як перші, поміщено їх вкінці в судових арештах. До судових арештів приведено їх всіх побитих з попідбиваними очима, попідпуханими, синяками покритами лицями, тому й не скоро можна було рідні бачитися з ними. А коли пізніше одного з них запитала молода жінка в присутности слідчого судді, чи його били, а він відповів — так, судья перервав дальшу балачку.

НОВА ПОЛЬСЬКА МОНЕТА БИТА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Нетільки карта Европи, але також її монета зістала змінена наслідком світової війни. Повстали нові гроші. Польський Злотий є тепер першою з тих нових одиниць монетарних, котрі будуть вироблювані в Злучених Державах. Чотири американські корпорації достарчають срібла і аліяжів в достаточній скількости до вибиття 12 мільйонів одно золотих монет а половину тої скількости двох злотих монет. Злотий буде мав вартість на біржі 19.3 центів, подібно як франк французький. В Европі повертають нормальні часи, що припоминає нам конечність запевнення собі також нормального стану в нашім життю. Здоровля є одним з тих підстав на чім все, що найбільше цінне, можемо будувати, а здоровий жолудок єсть головним фундаментом тої цілої підстави. Трінера Гірке Вино є лікарством, котре регулює жолудок, виробляє здоровий апетит і припроваджує систему травлення до регулярного ділання. „Люблю Трінера Гірке Вино, понеже чуюся здорова, коли уживаю його", так пише до нас пані Дженні Сімсік з Аллегени, Н. Й. Ваш аптикар або дострачатель має Ваш запас Трінера Гіркого Вина. Попробуйте його сейчас, як також Трінера Лінімент у випадках ревматизму або невральгії а також Трінера Лагодителя Кашлю у випадках перехолодження.

В КОЖДІМ УКРАЇНСЬКІМ ДОМІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ „СВОБОДА".

Виказ Піврічного Руху Членів Українського Народного Союза по Відділам від 1-го січня до 31-го червня 1924 р.

Число відділу	Чл. з початком січня 1924	Принято нових членів	Принято наново	Принято з пер. листами	Суспендовано	Відійшли з пер. листами	Померли	Разом чл. з кінцем черв. 1924
1	194	8	6		6	1	4	197
2	73	4				1		76
3	44	2				1		45
4	38	5				1	1	41
5	37	2	2	1	4	3	1	34
6	13							13
7	98	11	2		6			105
8	57	14			1	3		67
9	68	15						82
10	82	1				1		82
11	15	1						16
12	53			1		1		53
13	22							22
14	35		3	2	8			32
15	27							27
16	24	1			2			23
17	16					1		15
18	63	1	3		3		1	63
19	6							6
20	83	5	1	5	4			90
21	20	2						23
22	45	1		3				49
23	23	1						24
24	77	6			1		1	81
25	18	1						19
26	14	1						15
27	28	2	2		3			29
28	92	4				2		93
29	73	4					1	76
30	25	3						28
31	63	6	3		6		1	65
32	20		1					21
33	44	7	1		1	1		50
34	53	3		1		2		55
35	20							20
36	29	6						35
37	30	3				1		32
38	125	1			1		3	122
39	41	2						43
40	14	3			2			15
41	21	1			1	1		20
42	67	5		1	3			70
43	17	1	1				1	18
44	42	10	1	3	1			55
45	82	12	4		5			93
46	12							12
47	17	1			3			15
48	36	1				3	1	33
49	7				1			6
50	22							22
51	32	3			1	1		33
52	15					1		14
53	28	3				2		29
54	8	1			1			8
55	26		1		1		1	25
56	40						1	39
57	45	1		1				47
58	36	5			2	2		37
59	70	17	1		4			84
60	11							11
61	32	6	3		8			83
62	52	5				1		56
63	170	8	2	1	2			179
64	26	11	1	1	2			37
65	93	11			5	1	1	97
66	58	3	2	1	2			62
67	52	2		1				55
68	14	2						16
69	65		1		3			63
70	132	6	1	2	1		1	139
71	11							11
72	34	4						38
73	52	4	1					57
74	23			2				25
75	41	1		1				43
76	112	7		1	7		2	111
77	55	4						59
78	81	1					1	83
79	4					1		3
80	24			1				25
81	60		1		1		1	59
82	25	5						30
83	42	6	5		7			46
84	10							10
85	56	2	5	1	6	1		57
86	69	2		4	1			74
87	56	4	1		2		1	58
88	2							2
89	7							7
90	74	8		6		2		86
91	115	9	2		3	1		122
92	12				1			11
93	20	1						21
94	61	9	1		1			70
95	43				4			39
96	104	1	4	2	6	1	1	103
97	24	1						25
98	76	1			1			76
99	85	4				3		86
100	45	4			2			47
101	34	2	2		5			33
102	115	4	1	1	2	1	1	117
103	39	4	1	1	3		2	40
104	98	5		1	1			105
105	56	3		1				60
106	106	2						108
107	25	3			2			26
108	47	1		1		2		47
109	65	3	5		7			66
110	10	1						11
111	14	2						16
112	102	3	2		5	1		101
113	44	4	1		1	4		44
114	36	3						39
115	8							8
116	25	4		3	1			31
117	43	1						44
118	36	2				1		37
119	25	2		1				28
120	67	2			2	2		65
121	31	5			1			35
122	17	8	2		1			26
123	26	3						29
124	38	2					1	39
125	14						2	12
126	34	5		1	1			39
127	57	1	1		2	4		53
128	25	2			1			26
129	11	2			13			13
130	103	13						116
131	11	7			5	1		12
132	71	2			2	1		70
133	82		1	3	1	3		82
134	20							20
135	82		2		1			83
136	65	2		1				68
137	65	9			4		3	67
138	21	6		1				28
139	36		1		2		1	34
140	22				2			20
141	9	1			1			9
142	55	1	2		4			54
143	38							38
144	36	2			1	1		36
145	22	2						24
146	39	3			2			40
147	95	17		2	2		2	110
148	10							10
149	31	4			2			33
150	11							11
151	46	2			1			47
152	17	3		3				23
153	8				1			7
154	24				1	2		21
155	155	15		1	4			167
156	25	1						26
157	34	3			3	1	3	30
158	6							6
159	26	4						30
160	49	2	2	1	3	1		50
161	28	5	3	1	4			33
162	28	1					1	28
163	40	3	1		4			40
164	28			1	1			28
165	60	2		1	2			61
166	10	1	1					12
167	18	3				1	1	19
168	83	7					1	89
169		12			1			11
170	128	11	1	2	4	4	2	132
171	29					1		28
172	32			1		3		30
173	14							14
174	24	1			1			24
175	51	3		3		1		56
176	20							20
177	47	1						48
178	14	3	2			1		18
179	85	7					1	91
180	7				1			6
181	74	3				2		75
182	48	5			1	1		51
183	49	5	1		1	1	1	52
184	7	1				1		7
185	26	2						28
186	39							39
187	24	2			1	1		24
188	6							6
189	9	4				1		12
190	11		1		1	1		10
191	22	4					1	25
192	24	4	5		2			31
193	70	2		2				74
194	10	2	2		3			11
195	24							24
196	28	2						30
197	20			2				22
198	24	7				1		30
199	10				2			8
200	54	2						56
201	19	3		1	1			22
202	21							21
203	50	4		1	1			54
204	9	2			2			9
205	7							7
206	163	10		2	2			172
207	25	3	1		1			28
208	11	1						12
209	70	2	1		1			72
210	22			1				23
211	52	5				1	1	55
212	20	2				1		21
213	148	3		1	1	2		149
214	24	1						25
215	23				1			22
216	23							23
217	115	11	5	5	5			131
218	103	12	2		3	2		112
219	23		7		6			24
220	70	3		1				74
221	171	6	9		9	1		176
222	8	7				1		14
223	92	5	3	1	2	2		97
224	11							11
225	17					1		16
226	13	3	1		1			16
227	28	1		1	1			29
228	27	3					1	29
229	94	3		1		1		97
230	88	12		14	1			113
231	26	1		2	1			27
232	38	3						41
233	36	2			1	1		36
234	80	2	1		2	1		80
235	63				2			61
236	25	6						30
237	92	15	1		6	4		98
238	19		1	1				21
239	91				2			89
240	12				2			10
241	12	2	2		2	2		12
242	43	2		3				48
243	42	2						44
244	15							15
245	53	3		2	1	2		55
246	20	3			1			22
247	138	7	2		4	2		141
248	32	1	9	1	11	3		29
249	24				2			22
250	9	6			3			12
251	49	8						57
252	27	3						30
253	19				1			18
254	52	1				1		52
255	38	1			1	1		37
256	11							11
257	13				2	2		9
158	13		1		1			13
159	82	1			1			82
260	16	2	1		1			18
261	15			1				16
262	15	1						16
263	15	2		1				18
264	13							13
265	15							15
266	26	15						41
267	22							22
268	18	2	15	1	14			22
269	23	1			2			22
270	94	4		1	1	1	1	96
271	17	1			2			16
272	6							6
273	36	5	1		1			41
274	73				1			72
275	16	6		2				24
276	178	19	2		5	1	2	191
277	22	1			1			22
278	29				1			28
279	16							16
280	32	2						34
281	11				2	1		8
282	61	6						67
283	55	1			1			55
284	15	1			1			15
285	24	4	1		8			21
286	39	2			1	1		39
287	11	1	5		5			12
288	90	18		1	2	1		106
289	14	4	4		6			16
290	29	4						33
291	10	1						11
292	97	7	2	1	2	1	2	102
293	16	3			3			16
294	14	8		3				25
295	74	11	1				1	85
296	75	14	1			1	1	88
297	9	1			2			8
298	10	14						24
299	..	10		1				11
300	151	5	2	2	2		1	157
301	70	3	5		16	1		61
302	..	12						12
303	..	22		4	1			25
304	..	17		3				20
305	..	16		1				17
306	..	6		2				8
307	..	7						7
308	61	6		1	2	4		62
309	..	7						7
314	5							5
315	10							10
316	149	2	2	3	5	3		148
317	48	9						57
318	41	12	1		1			53
320	29						1	28
321	29	6		2				37
323	29	2			1	1	1	28
324	43	5				1	1	46
326	65	4			1			68
330	61	4		2	3			64
332	47				2			45
336	54	4		1	1			58
338	131	5	9		10		2	133
339	35	4	1	1	3	4		34
341	34		1		1			34
342	62	4						66
344	16	3						19
347	25	3						28
350	28	7		1		1		35
351	23	3			3			23
354	26							26
355	36		1		3	2		32
357	29	1				1		29
363	67	10		2	2	1		76
364	76	10	1	2		3		86
365	61	1					2	60
367	82	8	4	2	5	1		90
369	66	12				2		76
370	88	6			1		1	92
371	42	1				1		42
379	30	4	1	1		1	1	34
380	14							14
381	9	1					1	9
384	55			1	2	4	2	48
385	79	45	3		4	1	1	121
388	75	8			3		1	79
392	7	2						9
393	16							16
396	40	4						44
400	20	1			1			20
401	11	4						15
402	2							2

Повисший виказ, то образ піврічної організаційної праці по відділам У. Н. Союза. Образ дуже інтересний для тих, що своєю організацією інтересуються. Він повинен зацікавити всіх членів У. Н. Союза, а в першій мірі окружних інспекторів і відділових урядників. Дрібонькі мов мурашки цифри дуже богато сами говорять за себе. Вони представляють дійсно муравлину працю в організації. Хто вміє на цей виказ дивитися і над ним думати, той зараз в першій колюмні, де виказані порядкові числа відділів, якими вони іменовані, спостереже, що ті недавно через реформу порозріджені числа виповнилися так, що за рядом від 1 до 310 небракує ніодного відділу. В другій колюмні бачиться кілько членів було з початком року в кождім відділі. Дальше кілько нових членів зорганізував кождий відділ через півроку. Відтак кілько приймив наново або з переступними листами, кілько де суспендованих або померших. Порівнавши другу колюмну з послідною бачиться, котрий відділ за півроку збільшився а котрий зменшився.

Порівнуючи числа принятих нових членів в кождім відділі знайдемо, що богато відділів через цілого півроку не придбали ніодного нового члена, інші дуже мало. Від 10 до 20 нових членів придбали слідуючі відділи: 276 — 19 членів; 288 — 18 членів; 59, 140 по 17 членів; 9, 155, 237, 266, по 15 членів; 8, 296 і 298 по 14 членів; 130 — 13 членів; 45, 218, 230, 318 і 369 по 12 членів; 7, 64, 65, 170, 217 і 295 по 11 членів; 44, 206, 363 і 364 по 10 членів.

Два рази більше як котрий небудь інший відділ, зорганізував 385-тий, бо аж 45 членів. Цей відділ називається „Т-во Запорожська Січ від. 385-тий в Мінеаполіс, Мінн." На кредит того самого відділу а взглядно його урядників і членів треба ще окремо приписати зорганізовання одного нового відділу в сусідній місцевости. В короткому часі цей відділ буде вміщений на іншім місци з поміщенням фотографій його урядників.

Порожні місця в табели показують, що декотрі відділи через пів року спали сном бланкиння, а то: відділи 6, 13, 15, 19, 35, 46, 50, 60, 71, 84, 88, 89, 115, 134, 143, 148, 150, 158, 173, 176, 186, 188, 195, 202, 205, 216, 224, 256, 264, 265, 272, 279, 314, 315, 354, 380, 393 і 402.

Порівнуючи числа всіх членів по відділах з початком року, з числом оставших членів з кінцем червня побачимо що 59 відділів потратили членів в місто придбати. В правді не всі члени зістали втрачені цілком для організації бо многі з них тільки перейшли до інших відділів з переступними листами, всеж таки в очи бються відділи ч. 5, 48, 55, 56, 76, 81, 96, 125, 139, 157, 320, 323, 365, і 384, в котрих відділах було по одному і більше похоронів а з тим виплат сум обезпечення, що є найліпшим средством до організаційної агітації. Похорони є живою пригадкою що кождий вмерти мусить. Похорон члена означає виплату суми обезпечення, вомім для родини померлого. [illegible] своєї рідної організації. Таких моментів неперепускаєся незамітно. Учасьть відділу в похороні члена єдная йому симпатію. Шкода лише що аж тільки відділів забули за свій обовязок, а шкода тим більше, коли зважиться, що смерть члена то не тільки втрата для найблизшої родини але і для організації, що так як в такім случаю спішить треба з матеріяльною підмогою для родини так само підпомочи треба й організацію. Ріжниця є тілько така що найблизшій родині треба сейчас більшої суми готового гроша а організації треба на то щоби багато нових членів, щоби малими вкладками на дальші такі потреби складали. Треба бо знати, що організація в тогді лиш правильно розвиватися може і свою задачу сповнить, коли на місце одного померлого члена прибуває кількадесять нових.

Повисша табеля виказує в декотрих відділах дуже мале число членів так що навіть адміністрація таких відділів для організації неоплачуєсь, такими відділами є: ч.ч. 19, 49, 54, 79, 88, 89, 115, 141, 153, 158, 180, 184, 188, 199, 204, 205, 257, 272, 281, 297, 306, 307, 309, 314, 381, 392 і 402. Декотрі з тих відділів недавно зорганізовані і ще неровинули своєї діяльности як слід. Інші зноа розкинені далеко від залюднених наших еміграцією сторін. Є одначе між ними і такі в котрих зібралось по пару осіб і за трат свого відділу недбають. Вище виказаним відділам поручаєся більшу дбайливість о зріст в членах а осібно відділам 79, 88, 314, і 402 подається осторогу, що на коли до кінця сего року неповиростуть о приписане статутом число членів, будуть розвязані.

Вп. Окружним Інспекторам поручаєся повисшу табелю використати для своїх звітів, на які головна канцелярія очікує.

І. Кантанюк, гол. рек. секретар.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє, що звичайний мітинг відбудесь в неділю по Службі Божій, 14. вересня, в галі парохіяльній при Окней і Райс ул. Є важні справи до полагодження. Проситься всіх членів явитись на мітинг. — П. Гуральчук, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 298, відбуде свій мітинг місячний 14. вересня в неділю попол. точно о 2. год. у власнім товарискім домі Норт Гудман 1277. Запрошуєсь всіх своїх членів явитись на мітинг бо є важні справи до полагодження. Будем принимати нових членів до відділу і до У. Н. Союза. — Ан. Гусар, предс.; Н. Т., секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 317, повідомляє своїх членів, що надзвичайні збори відбудуться 13. вересня 1924 в суботу вечером о год. 8-мій в галі церковній. Проситься кождого члена прибути на ті збори позаяк маємо важні справи до полагодження. — В. Осуківський, предс.; Т. Ковальчик, секр.

СТЕРЛІНГТОН, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 211, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітинг відбудеться в неділю, дня 14. вересня о 2. годині пополудни в галі під ч. 177 Томкін Стр. Кождий член є обовязаний явитися на сей мітинг. Члени довжні мусять вирівнати свої залеглости. Урядники здадуть своє справоздання. Буде вибір нового уряду на рік 1925. Кождий член повинен привести нових членів; на мітингу будемо принимати нових членів старших і дітий до У. Н. Союза. Не явившийся член підпадає карі 50 ц., а урядник $1.00. — Вас. Карпів, предс.; П. Рій, кас.; Д. Фостик, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. Івана Франка, від. 306, відбуде мітинг в неділю, 14. вересня в домі тов. Теодора Федуняка о 2. годині попол. Українці і Українки замешкуючі в Лінден, повинні прибути як найчисленніше на сей мітинг і вписатися в члени У. Н. Союза, бо се наша одинока організація о котру ми повинні дбати і підпирати а в тім більше забезпечити своє здоровлє і життє, бо в часі слабости або каліцтва У. Н. С. дає підпомогу кождому членови, а в разі смерти виплачує цілу суму ретельно по класі на якій член був обезпечений. Отже памятайте Українці і Українки в Лінден, що в повисше згаданім дни прибути, бо будемо мати богато справ до полагодження і кождий як один повинен подбати о се добро укр. народу в Лінден, щоби ми не були все позаді, але вперед і щоби нам другі народи аж позавидували. — Ілія Малко, предс.; Тест. Федуняк, секр.

РОМ, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 121, повідомляє членів місцевих і позамісцевих, що мітинг надзвичайний відбудесь в галі F. Klara, S. Washington No. 225, точно о годині 2. пополудни, дня 14. вересня. Проситься всіх членів, щоби всі були на мітингу і вирівнали залеглі вкладки. Не явившийся член платить кару $1.00, а урядник $2.00. Проситься щоби кождий член прибув і привів на галю з собою хоч одного здорового члена; тепер час приступити до своєї рідної організації У. Н. Союза і записати свої діти до М. Союза. Член, не вирівнавши своєї залеглих вкладок, буде суспендований. — М. Павелко, предс.; С. Николайків, кас.; В. Чупко, секр.

ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА. Отсим повідомляєсь членів Тов-а „Єдність", від. 163, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. вересня точно о год. 1-шій пополудни в галі Укр. Клюбу. Позаяк є важні справи до полагодження, присутність кождого члена є конечна. — С. Гвіздь, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє, що звичайний мітинг відбудесь о 3. годині попол. в неділю, 14. вересня в галі Укр. Громади, 2309 Фейрмант Еве. Проситься всіх членів прибути на мітинг, бо маємо приняти членів до Союза. — Н. Самбір, предс.; І. Слободян, секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. Тов. ім. І. Франка, від. 253, повідомляє всіх своїх членів як місцевих так і позамісцевих, що місячний мітинг відбудесь дня 14. вересня в церковній галі під ч. 3 Лакланд Стр. о год. 2. попол. Проситься всіх членів явитись на висше згаданий мітинг і привести хоч по одному новому членови. На тім мітингу будуть важні справи до полагодження. Будучі члени як до Тов. так і до У. Н. Союза повинні вплатити свій довг, бо в противнім разі будуть виключені з членства. — Петро Яців, предс.; І. Приступа, секр. рек.; Макар Гнуйк, касієр.

ВУДГЕЙВЕН. Тов. Вільна Україна, від. 200, повідомляє, що мітинг відбудесь о 3. годині попол. в неділю, дня 14. вересня в галі де звичайно. Проситься всіх членів явитись бо є головні справи до полагодження. — П. Паращук, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, подає до відома своїм членам, що мітинг відбудеться в 3-ій годині пополудни в неділю, 14. вересня, в домі т. Николи Іщук під ч. 708 McQvenie St. Обовязком кождого члена явитися на означений час. Присутність всіх членів конечно пожадана. Члени не явившийся в означений час без важної причини, підлягає карі згідно з товариського статута. Всі належитости, включаючи кари, безуслівно мусять бути вирівнані. Вкладки будесь приймати аж коли мітинг буде отворений. — Николай Стечишин, пр.; Никола Іщук, касієр; Ів. Чопик, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 14. вересня о 1. годині пополудни в галі Укр. Народного Дому. Проситься всіх членів явитись на цих зборах. — Гр. Степанек, пр.; секр.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ОРМРОД, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 124, повідомляє, що річний мітинг відбудесь о 7. годині вечером в суботу, дня 13. вересня в галі парохіяльній. На порядку нарад: спровоздання касове і вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару $1.00, урядник $1.50. — Гринько Патрайко, предс.; Дмитро Бала, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє, що місячний мітинг відбудеся дня 13. вересня в Народнім Домі, 72 Моріс Стр., о год. 7.30 вечером. Проситься всіх членів щоби явились на мітингу і вирівнали свої вкладки. — П. Крайник, предс.; Семен Кусень, секр.; Николай Демкович, касієр.

БРОНКС, Н. Й. Тов. „Любов", від. 298, повідомляє своїх членів і членкинь, що мітинг відбудесь в суботу, 13. вересня в Булевард Палас, 1130 Саутерн Булевард. Позаяк галя винаймлена на 2 години, так мітинг розпічнеся точно о 8-мій годині вечером. Повідомлєсь всіх членів, що хто не прибуде на мітинг або не заплатить вкладок, то щоби за нього заплатити до Союза, буде суспендований, бо Товариство більше ніколи за нікого платити не буде. — Мих. Федосик, предс.; Дм. Федишн, касієр; Вас. Морозович, секр.

ВІЛКС БЕРИ, ПА. Бр. Василія В., від. 278, повідомляє, що четвертий мітинг відбудесь о 1. годині попол. в неділю, дня 14. вересня в галі церковній, на Норт Рівер Стр. На мітингу буде справа балю. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник $2.00. — Я. Гоменюк, предс.; Н. Крохмалюк, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і членкинь, що звичайний мітинг Товариства відбудесь в суботу, дня 13. вересня с. р. в галі церковній під ч. 34 Бін ул., точно о годині 7.30 вечер. Кождий член повинен явитись на означений час на мітинг. Члени довгуючі мають вирівнати свої вкладки, бо впротивнім случаю будуть суспендовані з товариства і У. Н. Союза. Є богато важних справ до полагодження. — П. Гринюк, предс.; Ів. Глива, кас.; Мих. Гальквич, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Укр. Січові Стрільці, від. 44, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинг відбудеться в неділю, 14. вересня, о годині другій пополудни в гр.-православній галі. Проситься усі членів прибути і вирівнати свої належитости. — Л. Демчик, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітинг відбудесь о 2. год. пополудни в неділю, дня 14. вересня в галі Укр. Школи під ч. 212 Президент стр. На порядку нарад товариські справи до полагодження. Тож буде принимати нових членів до Січі і до У. Н. С. після статута. Не явившийся член заплатить кари 50 ц. а урядник $1.00. — О. Зубар, предс.; М. Пиюк, секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх членів, що надзвичайний мітинг відбудеся в неділю дня 14. вересня о год. 1 пополудни в галі церковній при Чарлс ул. Проситься усіх членів явитись, бо є одна справа про одного члена, котрий умер і прийнятися нових членів. Ще раз просить ся явитись. — Войтюк Струж, предс.; Іван Ізидорів, секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 266, повідомляє своїх членів, що місячний мітинг відбудесь в неділю, 14. вересня в годині зараз по відправі в галі церковній при Полдинг ул. Обовязком кождого члена прибути на мітинг. — Ю. Грицай, пр.; Т. Сюрко, секр.

ІСТ СТ. ЛУИС, ІЛЛ. Тов. Запорожська Січ, від. 284, повідомляє всіх членів, що тримісячний мітинг відбудеться в неділю, дня 14. вересня, о год. 10 рано в галі У. Н. Дому, 9th & Watter Ave. Кождий член повинен явитись, бо є на весь обговорити нові важні справи. Щоби Товариство, щоби поступати вперед, а також будемо принимати нових членів на сім зборах до Товариства без вступного а для У. Н. Союза після статута. Найліпшій маєток для робітника Українця в Америці — се організація У. Н. Союза. — Н. Дайко, голова; Тим. Гринкович, писар.

ЛАКАВАНА, Н. Й. Бр. Пр. Богородиці, від. 149, подає до відомости своїм членам, що звичайний мітинг відбудеся в неділю, дня 14. вересня в галі п. Івана Цвайкус під ч. 616 Ридан 54, о годині 3. попол. На сім мітингу мають явитися так місцеві як і позамісцеві члени, позаяк єсть декілька важних справ до полагодження. Знаєте, Братя, що ми не маємо в гентів ані фондів на агентів, щоби Вами посилати, тому нехай кождий член бере собі до серця, щоби кожда жінка, кожда діти, щоби спомагались до організації. Та тільки як тільки [illegible] життя так пропадають, а відтак на старі ноги не дасться зробити нічого. — Стефан Куліковський, предс.; Іван Цвайкус, кас.; Онуфрій Стенько, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подаєсь до відома членам Тов. „Любов", від. 45, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 14. вересня в домі Тов. Ам. Горожан, 847 Н. Френклин ул. о годину скорше як звичайно. Проситься членів явитися в означений час, бо суть пильні справи до рішення. Також буде справоздання з пікніку, котрий випав вдоволяючо. Принимаєтсь буде нових членів до Тов. „Любов" і до У. Н. Союза після статута. Ті котрі пропустили на пікніку вступити до У. Н. Союза будуть ласкаві явитися на зборах тов. „Любов" у висше згаданім дни. — Тодор Малик, секр.

ОЛЄАН, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 363, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітинг відбудеться в неділю, 14. вересня о 2-гій годині пополудни, в Грей Вуд галі на І. Стейт ул. Обовязком кождого члена бути присутним, бо суть важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати всі свої залеглости, бо в противнім разі будуть виключені з Тов. і з У. Н. Союза. Не явившийся член заплатить кару 50 ц. як до мітингу будеся принимати нових членів після статута. Проситься родичів вписати свої діти до Молодечого Союза, бо У. Н. Союз є найпевнійша того рода організація і опікунки наших дітий. Незявившийся член заплатить кару після статута. — Іван Мацкула, предс.; Іван Скробач, секр.

БАНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 65, повідомляє, що надзвичайний мітинг відбудеться 14. вересня о 3. годині пополудни в галі Словенській на Норт Стр. Кождий член має прибути, бо важні справи до полагодження. Невявившийся член заплатить кару. — А. Мотиль, предс.; Ів. Ліпкович, секр.